

ТОГТООЛ

2025 оной сентябриин 17

№ 552

Улаан-Үдэ хото

**««Эдэй засагай хүгжэлтэ ба шэнэ зүйлэй эдэй засаг» гэхэн
Буряд Уласай Гүрэнэй программа баталха тухай» Буряд Уласай
Звсагай газарай 2013.05.31-нэй № 272 дугаарай тогтоолдо
хубилалтануудые оруулха тухай**

««Эдэй засагай хүгжэлтэ ба шэнэ зүйлэй эдэй засаг» гэхэн 2013.05.31-нэй № 272 дугаарай тогтоолдо Буряд Уласай Гүрэнэй программада баталха тухай» Буряд Уласай Звсагай газарай 2013.05.31-нэй № 272 дугаарай тогтоолдо хубилалтануудые оруулха «Буряд Уласай гүрэнэй программануудые зохёон байгуулха, бэелүүлхэ, хинан шалгажа байха Дүрим баталха тухай» Буряд Уласай Засагай газарай 2023.07.13-най № 400 дугаарай тогтоолой ёһоор, Буряд Уласай Засагай газарай хуули ёһоной дүрим Буряд Уласай мүнөө үсын хуули ёһонуудтай зохилдуулха зорилготойгоор Буряд Уласай Засагай газар **т о г т о о н о**:

1. ««Эдэй засагай хүгжэлтэ ба шэнэ зүйлэй эдэй засаг» гэхэн 2013.05.31-нэй № 272 дугаарай тогтоолоор баталагдаһан Буряд Уласай Гүрэнэй программада иимэ хубилалтануудые оруулха (Буряд Уласай Засагай газарай 2013.12.26-най № 713, 2014.03.07-ной № 96, 2014.05.22-ой № 229, 2014.06.23-най № 285, 2014.09.23-най № 461, 2014.12.04-нэй № 610, 2015.03.05-най № 99, 2015.04.21-нэй № 189, 2015.06.26-най № 322, 2015.12.30-най № 673, 2016.04.08-най № 138, 2016.08.11-нэй № 375, 2016.10.26-най № 497, 2016.12.28-най № 609, 2017.08.18-най № 411, 2017.12.01-нэй № 564, 2017.12.20-ной № 597, 2018.03.23-най № 140, 2018.05.10-най № 240, 2018.06.15-най № 335, 2018.09.18-най № 509, 2018.09.27-ной № 533, 2018.10.15-най № 576, 2018.10.24-нэй № 592, 2019.01.14-нэй № 7, 2019.03.26-най № 137, 2019.10.03-най № 533, 2019.11.21-нэй № 615, 2020.01.24-нэй № 34, 2020.06.18-най № 359, 2020.07.16-най № 426, 2020.07.23-най № 441, 2020.12.29-нэй № 826, 2021.04.21-нэй № 187, 2021.05.20-ной № 230, 2021.09.22-ой № 530, 2021.11.17-ной № 645, 2022.02.04-нэй № 44, 2022.03.03-най № 86, 2022.06.17-ной 1№ 358, 2022.10.26-най № 657, 2022.12.28-най № 840, 2022.12.30-най № 853, 2023.06.30-най № 380, 2023.12.11-нэй № 750,

2024.03.07-ной № 120, 2024.04.23-най № 230, 2024.06.04-нэй № 320, 2024.07.18-най № 417, 2024.10.23-най № 604, 2025.01.16-най № 22, 2025.03.11-нэй № 139, 2025.07.24-нэй № 448 тогтоолнуудай найруулгаар):

1.1. I бүлэгтэ:

1.1.1. «Буряад Уласай эдэй засагай мүнөө үеын байдалай сэгнэлтэ» гэхэн 1-дэхи дотор бүлэгтэ:

1.1.1.1. Арбан гурбадахи – арбан наймадахи абзацууды абажа хаяха.

1.1.1.2. Хорин гурбадахи – хорин зургаадахи абзацууды иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«Программалууды бээлүүлгээр «Буряад Улас» гэхэн шэглэлтэй олзын хэрэгэй хүнгэлэлтэтэй ажаябуулгануудай хэмжээнүүды үнгэргэхэ. Энэ программа байгуулагдаһан саһаа эхилжэ, 49,5 млрд түхэригэй мүнгэн һомолото хэһэн тус орондо ажаһуудаг гадаадын эрхэтэдэй тоо 2-һоо 20 хүрэтэр олошоржо, 2 224 ажалай һууринууд байгуулагдаһан байна.

Хүрэнгэжүүлгэнүүды оруулалгаар, хүрэнгэжүүлгын түлэбүүды байгуулжа, таатай зохид эрхэ байдал байгуулгаар Буряад Уласай нютаг можын хүгжэлтын Жаса (саашадаа – Жаса) бүрин түгэс хараа шэглэлтэй ехэ ажал ябуулна.

Хүрэнгэжүүлгэ хэхэ арга шадалтай зоной урма хүдэлгэхэ зорилготойгоор 2024 ондо зүбшэлгэнүүдэй гүрэнэй дэмжэлтэнүүд тухай элдэб асуудалнуудаар 135 хэмжээнүүд үнгэргэгдэһэн байна. 2024 ондо Жасын дэмжэлгээр, гурбан түлэбүүд хүрэнгэжүүлгын түлэбэй шухала удха шанартай зиндаа абажа, налог татабариин хүнгэлэлтэдэ хүртэн, аралжаа наймаанай талмай дээрэ бэшэ, газарай участогууды арендээр абаа.

Буряад Уласай хүрэнгэжүүлгын портал соо хүрэнгэжүүлэгшэдтэ гүрэнэй зүгһөө үзүүлэгдэдэг дэмжэлтэнүүд, хүрэнгэжүүлгын талмайнууд, хүрэнгэжүүлгын дурадхалнууд тухай мэдээсэлнүүд саг үргэлжэ үгтэжэ, нютаг можын тоглолтонуудай материалнууд ходо толилогдожо байдаг. 2024 оной һүүл багаар портал соо орожо гараһан зоной тоо 47,25 мянган хүн боложо, энэнь 2023 онойхидо орходоо, 3,3 дахин ехэ дүн гэжэ элирнэ (14,04 мянган хүн). Хүрэнгэжүүлгэ хэхын холын хараата шэглэлнүүдээр сэгнэлтэ, шалгалта хэгдэнэ, эндэ ямар ажал ябуулагданаб гэбэл, мэдээсэлэй материалнууды үгэхэдөө, эдэниие хамтадань хаража үзэн, экономикын ашаг олзын хэмжээ хараада абтаха. 2024 ондо иимэ ажал ябуулһанай дүнгүүдээр уласхоорондын болон Оросой Холбоото Уласай тоглолтын томо хэмжээнүүд дээрэ 32 хүрэнгэжүүлгын дурадхалнууд орожо, тоглолто гараһан байна.»

1.1.1.3. Хорин юһэдэхи – дүшэн наймадахи абзацууды иимэ найруулгаар бэшэхэ:

««Ажамидарал хангадаг ажахы» гэхэн үндэһэн түсэлэй хүдөө нютагуудта ажахын хангалта хүгжөөлгэ» гэхэн холбоото уласай түсэлэй дүнгүүды хангалгаар «Буряад Уласай хүдөө нютагуудта хангабариин ажахы хүгжөөлгын нютаг можын түсэл» 2025 онһоо бээлүүлэгдэнэ.

«Ашаг үрэтэй ба урилдаха арга шадалтай эдэй засаг» гэхэн үндэһэн

түсэл соо «Ажалай бүтээсэ» гэхэн нютаг можын түсэл, «Уласхоорондын хамжалга болон гадаадын орондо эд гаргалга», «Тогтууритай ба эршэ хүсэтэй эдэй засаг» гэхэн үндэһэн программын зорилго бэлүүлхын түлөө «Уласхоорондын хамтаралгын болон гадаадын орондо эд гаргалгын хэмжээнүүдые хүгжөөлгэ» гэхэн нютаг можын түсэлнүүдые бэлүүлгэ.

Улас түрын экономикын болон гадаадын орондо эд гаргалгыг хүгжөөхэ, улас түрын экономикодо хүрэнгэжүүлэгшэдые асархын тула, хүрэнгэжүүлгэ хэхэ тааруу зохид эрхэ байдал тогтоожо, «Уласхоорондын хамжалга болон гадаадын орондо эд гаргалга» гэхэн үндэһэн түсэл бэлүүлхын тула, «Уласхоорондын хамтаралгын болон гадаадын орондо эд гаргалгын хэмжээнүүдые хүгжөөлгэ» гэхэн нютаг можын түсэл 2022 онһоо улас түрэдэ бэлүүлэгдэжэ, жэл бүри нютаг можын гадаадын орондо эд зөөри гаргалгын Хэб 2.0 (саашадаа – Хэб) Нютаг можын гадаадын орондо эд гаргалгада нэбтэрүүлэгдэжэ эхилээ.

Энэ Хэб соо 15 зэмсэгүүд ороходоо, улас түрын хамжаануудай гадаадын орондо эд гаргалгын ажаябуулга хүгжөөжэ, ашаг үрэтэй тааруу зохид эрхэ байдал тогтоогоод, эдэ хэмжээнүүдые ажабайдалда нэбтэрүүлжэ эхилэлгэ болоно.

2024 ондо улас түрэ 15 боломоор (13 уялгата зэмсэгүүд) зэмсэгүүдэй Хэб нэбтэрүүлһэниинь, энэ нэбтэрүүлгын шата – 99,8 хуви болоо.

Буряад Уласта 2022-2030 онуудта гадаадын орондо эд гаргалга хүгжөөлгын нютаг можын программа зохёон байгуулагдаад, бэлүүлэгдэжэ байна.

Буряад Уласта Хэбэй зэмсэгүүдые болон гадаадын гүрэндэ эд зөөри гаргалгадай Клуб байгуулгаар Хүтэлбэрилгын команда байгуулагданхай. Буряад Уласай Толгойлогшын дэргэдэ Буряад Уласта хүрэнгэжүүлгын уларил найжаруулгын Зүблэл байгуулагдаад, гадаадын гүрэндэ эд зөөри гаргалгыг хүгжөөлгын асуудалнуудай эрхэ мэдэлнүүдээр хангагданхай.

Буряад Уласай Хүрэнгэжүүлгын порталай сайт дээрэ Гадаадын гүрэндэ эд зөөри гаргалгын портал нээгдэнхэй, Буряад Уласай гүйсэдхэлэй эмхинүүдэй хабаадалгатайгаар жэл бүри нютаг можын олзын хэрэг эрхилэгшэд уласхоорондын Түсэбүүд болон үзэсхэлэн дэлгээжэ, яармагуудай хэмжээнүүдэй Түсэб бэлүүлнэ.

«Буряад Уласай жэлэй эрхим экспортёр» гэхэн улас түрын урилдаан үнгэргэгдэнэ. 2022-2027 онуудта гадаадын гүрэндэ эд зөөри гаргалгын ажаябуулгын халбарид ажалшадые бэлдэлгын «харгын зураг» байгуулга хүгжөөлгэдэ хэмжээнүүдэй түсэб зохёон байгуулагдаад, бэлүүлэгдэнэ, хэмжээнүүдэй энэ түсэбөөр «харгын зурагай» байгуулга хүгжөөгдэжэ, хэмжээнүүдэй түсэб 2025-2027 онууд хүрэтэрхи хугасаада бүри 2030 он болотор ажал ябуулагдаха байна.

«Ашаг үрэтэй ба урилдаха арга шадалтай эдэй засаг» гэхэн үндэһэн түсэл 2019-2024 онуудай туршада бэлүүлжэ байхадаа, «Ажалай бүтээсэ» гэхэн нютаг можын түсэл бэлүүлжэ, энэ түсэлнай «Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгын байгуулалтануудаар хэмжээнүүд» гэхэн түсэлэй үргэлжэлэл

боложо, «Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгээр ажал хамжаануудта ябуулхадаа, бодото хүниие дэмжэжэ, туһаламжа үзүүлхэ» гэхэн түсэл бээлүүлэгдэжэ байгаа.

«Ажалай бүтээсэ» гэхэн үндэһэн түсэлдэ хабаадаһан хамжаанууд 2025 онһоо эхилжэ, «Ажалай бүтээсэ» гэхэн түсэлэй хабаадагшадай зиндаатай болобо.

«Ажалай бүтээсэ» гэхэн үндэһэн түсэлдэ 2019 онһоо эхилжэ 23 улас түрын хамжаануудай 526 ажалшад болон түлөөлэгшэд хабаадажа, мэргэжэлээ дээшэлүүлэн, мүлибэ.

«Улаан-Үдын авиационно завод» гэхэн хуби ниилүүлһэн бүлгэмэй бааза дээрэ 2020 оной сентябрь һарада «Үйлэ хэрэгүүдэй фабрика» гэхэн һуралсалай-үйлэдбэрийн үнэмшэлгэтэй талмай Холбоото Уласай Алас Дурна зүгэй тойрогто анха түрүүшынхэ бии боложо, ажалаа эхилһэн байна.

Нютаг можын энэ түсэлдэ хабаадагшадта хүнгэлэлтэтэй налогой татабари байгуулагданхай. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгэдэ шэглүүлэгдэһэн хүрэнгэжүүлгын энэ түсэлдэ хабаадагша хамжаанууд болон эмхинүүд Буряад Уласай 2019.06.28-най № 531-VI хуули ёһоор хүрэнгэжүүлгын түлэбөөр байгуулһан эмхидээ налогой хүнгэлэлтэтэй татабарида оруулагдаа.

«Ажалай бүтээсэ» гэхэн нютаг можын түсэл бээлүүлгэдэ 2025 онһоо гамтайгаар ашаглалгын арга зүйнүүд ниигэмэй һалбарида нэбтэрүүлэгдэжэ эхилээ.

2024 ондо Буряад Уласта үйлэдбэри дээрэ бээ гэмэлтэхэ ушарнуудай тоо олошорһон байна. Тиин, жэлэй һүүл багаар үйлэдбэри дээрэ 42 аюултай ушарнууд үзэгдэжэ, тэдэнэй 8 ушарта ажалтан наһа бараа, 29 ушартань хүндөөр бээ гэмэлтээ, 5 ушарта бүлэг ажалтан аюулда ороо, тэдэнэй – 8-ниинь хүндөөр бээ гэмэлтээ. Энэ ушарнууд 2023 оной энэ үеынхитэй сасуулхада, 20 хубяар ехэ болоо гэжэ элирээ.

Үйлэдбэри дээрэ бээ гэмэлтэхэ ушарнуудай гол шалтагаанууд гэхэдэ – ажалай муу эмхидхэл, мүрдэлгэ мүшхэлгын дүнгөөр элирүүлэгдэһэн аюултай ушарнуудай шалтагууд болбол, харгын аюулай дүрим сахяагүй, харгын гурим ба журам эбдэлгэ, мэргэжээлээрээ хүдэлөөгүй ушарнууд, ажалай гурим сахяагүй, үйлэдбэри дэрэ арга гүйн ябасануудые нэбтэрүүлээгүйһөө болоно.

Үйлэдбэри дээрэ ажалтанай гэмэлтэхэ ушарнуудые үсөөн болгожо, дүнгүүдые һайжаруулхын тула иимэ ушарнуудые уридшалан хараада абан, хэмжээнүүдые абаха, ажалтанай бээ зүбөөр абажа ябаха ёһо заншал, соёл нэбтэрүүлхэ шухала. Эдэй засагы ажалтанаар хангаха гэхэн гол зорилго болбол – Буряад Уласай ажалай дэлгүүрые тоогоороонье, шанараараашье тэнсүүритэй мэргэжэлтэ ажалтанаар хангажа, улас түрын эдэй засагай соёлой хүгжэлтые бүхы талаһаань бүрин түгэс болгожо, дээдэ шатада гарган, салин нэмээжэ, аюулгүй ажалай эрхэ байдал, соёл бүридхэн байгуулха болоно.

Улас түрын дэбисхэр дээрэ Оросой Холбото Уласай нютаг можонуудай хэрэглэмжын онол аргатай зохилдуулан, эдэй засагыг болон эдэй засагай халбаринуудыг, томо томо ажалаар хангагшадые дунда болон удаан болзорой сагта мэргэжэлтэ ажалтанаар хангахын тула Оросой Холбоото Уласай Нийгэмэй хамгаалгын ба Ажалай яамануудаар баталагдаһан эдэй засагыг ажалтанаар хангалта бүридхэгдэхэ болоно.

2020 ондо ажаһуугшадай хүн бүхэнэйн олоһон бодото олзо оршыг ургалтын эршэ (ургалтын үедэхи сэнгүүдэй харуулалта тооложо гаргаханда, үнгэрһэн жэлдэ ажаһуугшадай хүн бүхэнэйн дунда зэргын олзо оршо, тоосооной урдахы жэлдэ орходоо, Буряад Уласта эд зөөрийн болон туһа хангабари үзүүлгын сэнгүүдэй харуулалтыг хараада абан, тоологдон гаргагдана.

2024 ондо энэ дүн 2020 онойхидо ороходоо, 117,5 хуби болоһон байхадаа, салинда түлбэри хараадуулгын ашаар абтаһан, тэрэ тоодо бюджетэй халбариха зарим янзын ажалтанай салин Оросой Холбоото Уласай Юрэнхылэгшын «майн» захиралнуудаар гаража, бюджетэй зарим халбарийн ажалтанай салин эгээл бага салингай (саашадаа – МРОТ) сэн хараадуулгын аргаар, 18,5 хубида заагдаһанһаа ажалладаггүй пенсионернүүд болон нийгэмэй пенси абадаг зоной мүнгэн ажамидаларай хэмжээнэй эгээл бага мүнгэнэй 7,5 хубяар дээшэлһэн байна.

2025 ондо энэ дүнгөөр ургалтын эршэмыг эд бараанай сэнгэй харуулалтын болон ажаһуугшадай олзо оршын аргаар сэнгүүдэй харуулалтын МРОТ-ыг январийн 1-һээ 16,6 хубяар ажамидаларай эгээл бага сэнгэй аргаар 14,8 хубида хүргэжэ, бага ба дунда зэргын олзын хэрэг эрхилэгшэдтэ туһа үзүүлгын туһа хангабариха хэрэгтэй зондо нийгэмэй зүгһөө туһа үзүүлхэ байгууламжын хэлсээ хэхэ аргаар.

Нийгэмэй талаар хамта хүдэлхын зорилготойгоор 2024 ондо иимэ дансанууд ажалда бэлдэгдэнхэй:

- Буряад Уласай Засагай газарай, Буряад Уласай ажал үгэгшэдэй холбоонуудай болон Буряад Уласай профсоюзнуудай эмхинүүдэй Нэгэдэлэй хоорондо 2024-2026 онуудта хамта хүдэлхын нютаг можын хэлсээн баталагданхай;

- Буряад Уласай Засагай газарай, «Буряад Уласай профсоюзнуудай эмхинүүдэй Нэгэдэл» гэхэн эмхийн болон «Буряад Уласай дэбисхэр дээрэ эгээн бага нарын салин тухай» гэхэн ажал үгэгшэдэй холбооной хоорондын хэлсээн.

Эдэ хэлсээнүүд нийгэмэй ажалай хамтын ёһо заршамуудыг 2024-2026 онуудай үедэ улас түрэдэ тодхоожо, ажалтанай эрхэ хамгаалһан, ажалайн шанар болон шата дээшэлүүлһэн, тэрэ тоодо ажалда хүдэлжэ эхилһэн үдэрһөө эхилжэ хэды наһатайень, ямар стажтайень хараада абангүй салиндань нэмэлтэ түлбэри түлэжэ байха ба тусхай сэрэгэй үйлэ хэрэгүүдтэ хабаадажа байһан наань, гэр бүлэдэнь, гэрын зондо туа хамгабари үзүүлжэ, ажалайнь һуури үлөөжэ, ажалай аюулгүй сахижа байха хэрэгтэ шэглүүлэгдэн гурбан талын хэлсээ баталха болоно.

Амьарлагдаһан шэглэлнүүдээр нийгэмэй ажалай харилсаануудыг, мүн баһа хамтын хэдсээнүүдыг хэхэ дэбисхэрнүүдэй болон һалбаринуудай хэлсээнүүд эндэ үндэһэн боложо үгэнэ гэжэ харагдана.

Буряад Уласай 2010.10.13-най № 1641-IV дугаарай Хуули ёһотой зохилдуулан, нютагай өөрыгөө хүтэлбэрийн эмхинүүд хамтын хэлсээнүүдыг бүридхэлдэ абахадаа, ажалай харилсаанай һалбаридыг, гүрэнэй этигэмжэтэ түлөөлгэтэй байна.

2024 оной һүүл багын байдалаар абажа харахада, улас түрэдэ 2 нютаг можын, 12 һалбаринуудай, 14 дэбисхэрнүүдэй, 2011 хамтын хэлсээнүүд хэгдэһэн байна.».

1.1.2. «Программа бээлүүлхэ һалбаридыг гүрэнэй бодолгын нэн түрүүн бээлүүлхэ шэглэлнүүд болон зорилгонууд» гэхэн 2-дохи дотор бүлэгтэ:

1.1.2.1. Дүрбэдэхи абзац абажа хаяха.

1.1.2.2. Наймадахи абзацай һүүлдэ иимэ удхатай абзацуудыг нэмэхэ: «гадаадын гүрэндэ эд зөөри гаргалгын 2.0 гэхэн нютаг можын хэб Оросой Холбоото Уласта нэбтэрүүлһэн нютаг можонуудай тоо;

2030 он хүрэтэр ажаһуудалай һууринуудта ажаמידаралай шанарай оршон 20,53 хуви болоод байха ёһотой;».

1.1.2.3. Юһэдэхи ба арбадахи абзацуудыг абажа хаяха.

1.1.2.4. Арбан хоёрдохи абзац иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«2-дохи зорилго. Ажалай үеын хугасаада ами наһаяа, бээынгээ элүүр энхыг гамнажа ябаха эрхэ байдал тогтоожо, аюулгүй ажалай соёл хүгжөөлгэдэ шэглүүлэгдэһэн үйлэдбэридэ Буряад Уласай дэбисхэрнүүд дээрэхи эд зөөрийн элдэб эрхэтэй эмхинүүдтэ 1,6 промилле хүрэтэр бээг гэмэлтэхэ ушарнуудыг үсөөрүүлхэ.».

1.1.2.5. Арбан гурбадахи абзац иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«3-дахы зорилго. 2020 онойхидо орходоо, 2030 он хүрэтэрхи үедэ ажаһуугшадай хүн бүхэнэйн дунда зэргын олзо оршын шата 153,5 хуви хүрэтэрөө бодото дээрэ дээшэлжэ, ургалтын эршэ ехэдээд, нийгэмэй талаар ажалтанда ашаг үрэтэй ажалай хүгжэлтэ харагдаха ёһотой.».

1.1.2.6. Арбан дүрбэдэхи абзац иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«4-дэхи зорилго. Ниитын ажабайдал хангаха ажахын 85 хуви ашаг үрэтэй дүнгүүдыг туйлажа, Буряад Уласай нютагай засагай 9 байгууламжануудай эрхим дүнгүүдыг туйлабал, Буряад Уласай нютагай засагай байгууламжануудай нийгэмэй-экономическа хүгжэлтэ тогтууритай болон, хүгжэжэ эхилбэ гэжэ харагдана.».

1.1.3. «Гүрэнэй хүтэлбэрийн зорилгонууд ба Программын бээлүүлгын һалбаридыг ашаг үрэтэй хүтэлбэрийн онол аргууд» гэхэн 3-дахы дотор бүлэгтэ:

1.1.3.1. 1-дэхи пунктын гурбадахи ба дүрбэдэхи абзацуудыг иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«- «Бурятия (ТОР) гэхэн уридшалан хүгжэжэ байһан дэбисхэрнүүдэй хүгжэлтэ ба ургалта»;

- Буряад Уласай экономика ургалтын түбүүдэй нийгэмэй хүгжэлтын Түсэбэй хэмжээнүүдые бээлүүлгэ.».

1.1.3.2. Юһэдэхи абзац иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«4) нийгэмэй талаар таланууд хоорондын харилсаануудые хайжаруулбал, мэргэжэлтэ ажалтанай тоо олошоруулха зорилгонуудые бээлүүлбэл, 2020 ондо ажаһуугшадай хүн бүхэнэйн бодото олзо оршые 2030 ондо дээшэлүүлжэ, 153, 5 хубиин зэргэдэ хүргэхэ арга байна.».

1.1.3.3. Арбан дүрбэдэхи – арбан табадахи абзацуудые иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«Холбоото уласай ба нютаг можын хүтэлбэри доро «Ажалай бүтээсэ» гэхэн үндэһэн түсэлдэ хабаадажа байһан хамжаанууд жэл бүри ажалайнгаа бүтээсэ 5 хубяар дээшэлүүлжэ, удаа дараалан гурбан жэлэй туршада 50 хубиһаа доошо бэшэ дүнгүүдые нийгэмэй халбариде туйлаха зорилготой гэбэл:

- түүхэй эдэй экономикын халбаринуудай дунда зэргын ба үндэһэн томо хамжаануудай болон нийгэмэй халбарин эмхинүүдтэ, тэрэ тоодо үйлэдбэридэ үйлэ хэрэгүүдые гамтайгаар ашаглаһанай тула ажалай дээшэлүүлхэ гэхэн гол зорилго табигдана;

- гүрэнэй ба нютагай засагай нийгэмэй халбарин бүхы эмхинүүдэй ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгын зэмсэгүүдые нэбтэрүүлгэ.

нийгэмэй талаар таланууд хоорондын харилсаануудые хайжаруулбал, мэргэжэлтэ ажалтанай тоо олошоруулха зорилгонуудые бээлүүлбэл, 2020 ондо ажаһуугшадай хүн бүхэнэйн бодото олзо оршые 2030 ондо дээшэлүүлжэ, 40 хубиин зэргэдэ хүргэхэ арга байна.».

1.1.3.4. Арбан зургаадахи - арбан долоодохи абзацуудые иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«Бүхы тээһэнь сэгнэлтэ гараһанайнь ёһоор ажалдаа эрхим үрэ дүнгүүдые туйлаһан нютагай засагай байгууламжануудай тоо» гэхэн дүнгүүдые туйлахын тула Буряад Уласай нютагай засагай өөһэдыгөө хүтэлбэрилгын байгууламжануудай эмхинүүдые ажалдаа ашаг үрэтэй, ниитын-экономика хүгжэлтэдэ хүрэхөөр урмашуулжа байха зорилго табигдана.

Эдэ зорилгонуудые бээлүүлхын тула нийгэмэй, инженернэ, унаа тээбэрийн, ажаһуудалай ажахы хангалгын халбаринуудта, дэбисхэрнүүдые болбосон түхэлтэй болгохо ба хүдөө нютагуудта ажаһуудаг мэргэжэлтэдэй ажаһуудалай эрхэ байдал хайжаруулха хэмжээнүүд Буряад Уласта хэгдэхэ ёһотой.».

1.2. № 2 хабсаралтада:

1.2.1. 1-дэхи пунктын нэгэдэхи абзац иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«1. Оросой Холбоото Уласай Алас Дурна зүгэй холбоото уласай тойрогой бүридэлдэ ородог нютаг можонуудай экономика ургалтын түбүүдэй нийгэмэй хүгжэлтын хэмжээнүүдэй түсэбүүдые бээлүүлхын тула улас түрын бюджетһээ нютагай засагай бюджетүүдтэ үгтэхэ мүнгэн дэмжэлтэ үгэлгын эрхэ байдалые тодорхойлоһон тус Гурим (саашадаа –

мүнгэн дэмжэлтэ, нютагай засагай байгууламжанууд).».

1.2.2. 8-дахи пунктда:

1.2.2.1. Нэгэдэхи абзац иимэ найруулгаар бэшэхэ:

«8. Хабсарагдаһан хэлсээнүүд болон хубилалтануудые оруулхые хараалһан, хэлсээ таһалдалга, мүнгэн хангалтын холбоото уласай бюджетһээ ороһон мүнгэнһөө үгтэһэн мүнгэн дэмжэлтэнүүд ниитын мүнгэн һангай мэдээсэлэй байгуулгын хүтэлбэрийн нэмэлтэ хэлсээнүүд «Сахим бюджет» гэхэн байгуулгаар Оросой Холбоото Уласай Мүнгэн һангай яаманай баталһан янзануудай ёһоор хэгдэхэ.».

1.2.2.2. Нэгэдэхи абзацай һүүлдэ иимэ удхатай абзац нэмэхэ:

«Хэлсээнүүд болон хубилалтануудые оруулхые хараалһан нэмэлтэ мүнгэн дэмжэлтэнүүд Буряад Уласай Мүнгэн һангай яаманай баталһан янзануудай ёһоор хэгдэхэ.».

2. Тус тогтоол албан ёһоор толилогдоһон үдэрһөө эхилжэ хүсэндөө орохо.

Тус тогтоолой 1.2.2 пункт 2025 оной январийн 1-һээ эрхэ мэдэлдээ орохо.

**Буряад Уласай Толгойлогшо -
Буряад Уласай Засагай
газарай Түрүүлэгшэ**

А. Цыденов